

izobraženega moža. Menda ni potrebno, da bi se ravno v Schemnitzu na Ogerskem izobraževal. — Govori se, da bomo imeli Savinjšani v prihodnje prav lepe ceste. Tam od Gornjega grada čez Hom bodo neki par klancev odnesli, in tudi od Ljubna do Luč se bo oskrbela poštena cesta. Tako je prav. — Te dni bomo dobili novega načelnika okrajnega zastopa.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Gosposka zbornica državnega zbora je v soboto imela sejo in je nespremenjeno vsprejela davčno preosnovo. Poslanska zbornica pa, ki ima vsak teden po tri seje, razpravlja dovolitev vojaških novincev za prihodnje leto in vendar enkrat vladno predlogo o domovinski postavi. Prihodnjč bomo že povedali, kaj bode s to za kmečke občine toli potrebno postavlo. — Krščanski socialisti se pridno pripravljajo na deželnozborske volitve. Brščas bodo povsodi izpodrinili Schönererjance.

Češko. V Příbramu je rekel na shodu dr. Engel, da bodo Mladočehi rajši volili v peti kuriji socialne demokrate, kakor krščanske kandidate. — V Radnicah so letos morali zaprti nemško ljudsko šolo, ker češki stariši niso tako neumni, kakor mnogi slovenski, da bi svojo deco silili v ponemčevalnice.

Tirolsko. Ker italijanski poslanci nočejo priti v deželni zbor, so izgubili mandate in bodo dopolnilne volitve sredi novembra meseca. Gotovo bodo isti poslanci zopet izvoljeni. — V nedeljo so odkrili v Tridentu spomenik pesniku Danteju.

Štajarsko. Graški mestni zastop je poslal peticijo na državni zbor zoper novo domovinsko postavlo, češ, ako se ta postavla vsprejme, imel bode Gradec na leto 600 tisoč več plačil. Koliko plačil pa imajo kmečke občine za reveže, katerih včasih niti ne poznajo? Ti so delali v mestih in ondi pomagali bogatinom žepu polniti; naj torej mesta za nje skrbijo, ker država noče!

Koroško. Nova slovenska šola v Velikovecu se slovesno otvori dne 25. oktobra. — Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence napravi shod prihodnje nedelje na Brdu ob Blaškem jezeru. — V Prevalih so opustili velik del tužin. Nekaj delavcev je odšlo v Donavice, mnogo pa jih je ostalo doma brez zaslužka.

Kranjsko. V Ljubljani so »Narodni dom« prav slovesno otvorili. V imenu (?) štajarskih Slovencev sta slavo pela županu Ivanu Hribarju celjski dr. Serneč in dr. Dečko. — Katoliško delavsko društvo so ustanovili v Jesenicah, na Polju in v Dobrunjah. — Na shodu ljubljanskih obrtnikov se je v nedeljo izvolil odbor, ki naj stori vse potrebne korake za osnovo obrtnega društva. — V torek je v Ljubljani inspiciral državno postajo železniški minister, podmaršal vitez Guttenberg.

Primorsko. V Trstu se je v Rojanu ustanovila pripravnica za one slov. učence, ki želé vstopiti v nemške srednje šole. Krivica, saj bi se lahko napravile paralelke! — Tržaski magistrat je prepovedal društvu »Edinost« shod na Proseku. — Zdaj je dognano, da so v Pulju res klicali lahončki »evviva Italia«, ko se je ondi mudil grof Badeni.

Ogersko. Radikalni Srbi so izjavili, da se nočejo udeležiti državnih volitev. — Narodna ali Aponyjeva stranka je izdala volilni oklic, v katerem zahteva popolno stamostojnost Ogerske, le kralj njihov naj še ostane avstrijski cesar. — V Hrušinu so se spoprijeli liberalci s krščansko ljudsko stranko. Žendariji so branili liberalce in ubili dve Slovačini.

Vnanje države.

Rim. Kardinal Rampolla je v imenu sv. očeta pisal tridenškemu škofu pismo, v katerem naznanja, da so papež izrazili dopadenje nad srečnim izidom frama-sonskega shoda, in da sv. oče pričakujejo, da se zdaj začne pametna in stalna delavnost zoper prastožidarstvo.

Italijansko. Poroka kraljeviča s črnogorsko princesinjo Heleno se vrši siromašno; kajti noben tuji vladar ni na to gostijo povabljen. — V Palermu je neki uradnik pri mestni blagajnici poneveril 800 tisoč lir. — V tej »blaženi« deželi je 1700 vasij, kjer ljudje kruh jedó samo o največjih praznikih.

Francosko. Predno je ruski car Nikolaj zapustil Francosko, ogledal si je pri Chalonsu velik del francoske vojske, kakih 80 tisoč vojakov. Car je vojaštvo jako pohvalil. To je zdaj gotovo, da sta si Rusija in Francija zaveznici.

Nemško. Ruski car se je te dni mudil v Darmstadtu, v rojstnem kraju svoje soproge. — V ponedeljek se je začel v Berlinu avstrijsko-nemški shod v varstvo obrtnikov. Čimbolj se bodo naši obrtniki bratili z nemškimi, tem slabše se jim bo godilo. — Vodja ruskega vnanjega ministerstva, Šiškin, se je oni dan dve uri pogovarjal z državnim kanclarjem. — Vlada misli konvertovati ali predrugčiti stiri odstotne državne dolgove v tri odstotne.

Rusko. Vlada je zopet dosegla velik uspeh v Aziji, na jezo kramarskih Angležev. Smela bode namreč delati cesto od Teherana, glavnega perzijskega mesta, do Kaspiškega morja. Ta cesta bode za rusko trgovino velike važnosti in odtod jeza Angležev.

Srbsko. Državni in občinski uradniki, pa tudi častniki že tri mesece niso dobili nobene plače in se borijo za vsakdanji kruh tako trdo, da jih je že precej zbolelo vsled stradanja.

Turško. Sultan Abdul Hamid se boji za svoj prestol; zato je poslal k nemškemu cesarju Grumbkovpašo, da se Viljemu zahvali za umno politiko Nemčije nasproti Turčiji. — Ako se v Carigradu ponovijo večji nemiri, proglasi se obsedno stanje in vsa oblast se izroči vojaškemu poveljniku, se vé mohamedancu. — V Macedoniji so bili novi boji med turškimi vojaki in ustaši. V enem takem boju je padlo 40 vojakov. — Na Kreti še vedno ni pravega reda. Vsled tega Krečani sklicujejo shod v Vamos, da bodo ugovarjali počasnosti turške vlade v izvrševanju preosnov.

Za poduk in kratek čas.

Madjari in njih navali na slov. Štajar.

(Zgodovinski spominki; piše M. Slekovec.)

(Dalje.)

Da bi cesar Friderik mogel izpolniti Bekensloeru dano obljubo, nagovoril je solnograškega nadškofa Bernarda pl. Rohra, da se je l. 1478. nadškofiji v prid Bekensloeru odpovedal. Ali že početkom 1479. l. je Bernard preklal svojo odpoved, kar je cesarja tako razkačilo, da mu je takoj vzel vsa nadškofijska posestva na Koroškem in Štajarskem. Bernard se je nato podal h kralju Matjažu ter mu je kot solnograški nadškof s pogodbo od dne 17. novembra 1479 izročil mesta, trge in gradove, katere je na Koroškem in Štajarskem posedal.

Vsled tega je poslal kralj Matjaž še koncem tistega leta Janeza Haugwitz-a s precejšnjo trumo na Štajarsko, ki se je polastila Ormoža, Ptuj, Brežic, Sevnice, Lipnice in še nekaterih drugih solnograških posestev¹⁾. Za

¹⁾ Krones, Gesch. Oesterr., II., 466 in Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 105—130.